Mówi się, że tradycyjny podział na regiony produkcji whisky nie ma już racji bytu. Że producenci zatarli te granice, starając się za wszelką cenę sprostać oczekiwaniom konsumentów. Że produkują to, co ludzie chcą kupić, nie patrząc na tradycje regionu. Tylko czy to na pewno prawda? Regiony whisky to w końcu nie tylko kwestia lini na mapie, czy "widzi mi się" producentów. To również specyficzny klimat, który ma niemały wpływ na to, co po latach starzenia powstanie w beczkach. A na pogodę nie ma rady – nie dopasowuje się do zmiennych oczekiwań rynkowych i jak na złość działa według starych zasad ;)

Regiony produkcji whisky

Warto znać charakterystykę poszczególnych regionów produkcji whisky i jednocześnie mieć świadomość, że jak to w życiu bywa, od wszystkiego są wyjątki. Współczesne destylarnie nie są już ograniczone dostępnością lokalnych surowców. Z jednej strony mogą więc bardziej rozwinąć skrzydła i popisać się swoimi gorzelniczymi zdolnościami. Z drugiej zaś, produkcja na masową skalę zawsze wiąże się z większym bądź mniejszym odejściem od tradycji, co nie wszystkim się podoba. Teoretycznie w końcu powinniśmy móc przypisać jakieś charakterystyczne walory smakowe dla każdego regionu, tymczasem nierzadko zdarza się, że znajdujemy dymną whisky w regionie zdominowanym przez delikatniejsze, owocowe smaki. Ale kto powiedział że takie eksperymenty są złe? Ostatecznie chodzi przecież o to żeby odkrywać nowe smaki i nie zamykać się w sztywnych ramach tradycji. A może nie?:)

Mimo małego chaosu, w dalszym ciągu wiele whisky cechuje się smakiem charakterystycznym dla regionu w którym powstaje. Warto więc nieco ułatwić sobie życie przed degustacją i mieć choć mgliste pojęcie o tym, jakie smaki i gdzie dominują. **Zgodnie z Scotch Whisky Association możemy wyróżnić 5 głównych regionów produkcji whisky**: The Highlands, The Lowlands, The Isle of Islay, Campbeltown i Speyside. Niekótrzy klasyfikują wyspy północnej Szkocji jako oddzielny region, jednak oficjalnie są one częścią Highlands. Nie jest to zbyt fortunny podział, bowiem zgodnie z nim Higlands stanowi niemal pól Szkocji. A wiadomo, że im większy obszar, tym ciężej wyodrębnić wspólne walory smakowe dla wszystkich destylarni.

Lowlands

Popularne destylarnie: Auchentoshan, Bladnoch, Glenkinchie

Charakterystyka whisky: delikatny, owocowy smak z nutami trawy, toffe, cynamonu

Mimo, że jest to drugi co do wielkości region w Szkocji, to znajduje się tu zaledwie kilka destylarni whisky slodowych, wśród których najbardziej popularną jest Auchentoshan. Whisky z Lowlands w przeciwieństwie do większości szkockich są destylowane 3 a nawet 4 razy. Unikalny proces produkcji oraz łągodny klimat regionu sprawiają ze whisky charakteryzują się delikatnym owocowym smakiem i wyjątkowo jasną barwą. Nie znajdziemy w nich raczej torfowych nut, ale w niektórych destylatach możemy się doszukać lekko słonych akcentów. Warto wiedzieć, że w tym regionie znajduje się zagęszczenie destylarni produkcyjnych whisky zbożowe (single grain).

Highlands i wyspy

Popularne destylarnie: Highlands - Aberfeldy, Dalmore, Glenmorangie, Oban, Old Pulteney, Tomatin. Wyspy - Arran, Jura, Tobermory, Highland Park and Scapa, and Talisker.

Charakterystyka whisky: teoretycznie ciężka, słodowa, oleista, w praktyce jednak występuje szeroki przekrój smaków i aromatów w zależności od lokalizacji destylarni

To zdecydowane jest właśnie ten region, dla którego cały podział traci sens. Ze względu na

ogromną rozpiętość geograficzną ciężko tutaj wyodrębnić jakąkolwiek wspólna charakterystykę. W zależności od położenia destylarni whisky mogą być bardziej torfowe (Talisker) lub owocowe (Tomatin), czy też dymne (Old Pulteney). Niektórzy za wszelką cenę próbują jednak znaleźć wspólny mianownik i dzielą Higlands na mniejsze obszary (północ, południe, wschód, zachód i wyspy) ale jest to raczej ślepa uliczka. Małe są szanse, że znajdziemy taką informację na butelce, a nie oszukujmy się, mało jest zapaleńców którzy spamiętają, które destylanie dokłanie gdzie leżą. Warto więc być po prostu otwartym na ten region i próbować różnych whisky z Highlands, bo nie skłamię mówiąc, że każdy może wśród z nich znaleźć coś dla siebie.

Speyside

Popularne destylarnie: Aberlour, Balvenie, Cardhu, Dalwhinnie, Glenfarclas Glenfiddich, The Macallan, The Glenlivet

Charakterystyka whisky: słodkie, lekkie whisky o owocowo kwiatowym aromacie, z waniliowo słodowymi akcentami

Niewielki obszar w północno wschodniej Szkocji, w którym znajduje się przeszło 50% wszystkich destylarni single malt. To tutaj swoją siedzibę mają najbardziej popularne destylarnie tj. Glenfiddich, czy Glenlivet. Whisky z tego regionu są zdecydowanie słodkie i zawieraja bardzo mało torfu. Speyside to dobry wybór na rozpoczęcie przygody ze szkockimi single maltami.

Islay

Popularne destylarnie: Ardbeg, Laphroaig and Lagavulin

Charakterystyka whisky: treściwe, mocno torfowe i dymne whisky z medycznymi i solankowymi nutami

Mała wyspa w zachodniej Szkocji, która słynie z produkcji bardzo charakterystycznych, mocno torfowych destylatów. Whisky z Islay albo się kocha albo nienawidzi, ale na pewno nie można obok nich przejść obojętnie. Mimo niewielkich rozmiarów na wyspie mieści się aż 8 destylarni z czego 3 cieszą się światową sławą i ogromną renomą wśród koneserów. Whisky z Islay raczej nie będzie dobrym wyborem dla nowicjusza, ale zdecydowanie warto po nią sięgnąć po jakimś czasie:)

Campbeltown

Popularne destylarnie: Glen Scotia, Glengyle, and Springbank.

Charakterystyka whisky: delikatnie dymne ze słonym posmakiem

Niewielki region na południu półwyspu Kintyre, który ma w zasadzie znaczenie głównie historyczne. Ze względu na strategniczne położenie z dostępem do morza w przeszłości obfitował w destylarnie, których było tu ponad 30! Jednak na przestrzeni lat wraz z rozwojem przemysłu produkcyjnego stracił na popularności. Obecnie mają tu swoje siedziby raptem 3 niewielkie destylarnie, które produkują whisky, wśród których każda stanowi wyjątek od reguły.